

Sygn. akt IV U 156/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Tomasz Koronowski

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2020 r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania R. R. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 12 grudnia 2019 r., znak (...)

o datę wypłaty emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy R. R. (1) prawo do wypłaty emerytury od dnia 1 maja 2019 r.;

II. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt IV U 156/20

UZASADNIENIE

Ubezpieczony R. R. (1) odwołał się od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 12 grudnia 2019r., znak (...), którą organ rentowy ustalił ostateczną wysokość emerytury i podjął jej wypłatę od dnia 1 września 2019r. Ubezpieczony wywodził, że emerytura powinna zostać wypłacona za okres od dnia 1 maja 2019r.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie, przywołując art. 133 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie Dz.U. z 2020r. poz. 53 ze zmianami; dalej: ustawa emerytalna). Pozwany wywodził, że ubezpieczony, któremu emerytura w kwocie zaliczkowej została przyznana decyzją z dnia 29 lipca 2019r. od miesiąca wniosku, tj. od dnia 1 kwietnia 2019r., wniosek o o podjęcie wypłaty emerytury złożył dopiero w październiku 2019r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony R. R. (2), zamieszkały w Niemczech, złożył wniosek o emeryturę w niemieckiej instytucji ubezpieczeniowej w dniu 11 kwietnia 2019r. We wniosku tym zazaczył, że nie będzie zatrudniony od dnia 1 maja 2019r. Ponieważ wnioskodawca ma polskie okresy ubezpieczeniowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1991r., wniosek o emeryturę został przekazany do realizacji Wydziałowi (...) Umów Międzynarodowych pozwanego.

Decyzją z dnia 29 lipca 2019r. organ rentowy przyznał wnioskodawcy emeryturę w kwocie zaliczkowej od dnia 1 kwietnia 2019r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku. W decyzji wskazano, że wypłata emerytury została zawieszona z uwagi na brak informacji o ustaniu zatrudnienia i poinformowano, że wypłata emerytury zostanie podjęta po nadesłaniu wniosku wraz z oświadczeniem lub dokumentem potwierdzającym rozwiązanie stosunku pracy. Kolejną

decyzją z dnia 30 sierpnia 2019r. została przeliczona zaliczka emerytalna w związku z przeliczonym kapitałem początkowym. Również w tej decyzji zawarto się pouczenie, że w celu podjęcia wypłaty emerytury należy nadesłać dokument potwierdzający rozwiązanie stosunku pracy.

W dniu 13 września 2019r. wpłynęła do pozwanego informacja z niemieckiej instytucji ubezpieczeniowej, z której wynika, że pracodawca wyrejestrował wnioskodawcę z ubezpieczenia z dniem 30 kwietnia 2019r. W związku z tą informacją organ rentowy po raz kolejny w piśmie z dnia 17 września 2019r. pouczył wnioskodawcę, że wypłata emerytury zostanie podjęta na jego wniosek, do którego dołączony zostanie dokument potwierdzający ustanie zatrudnienia. W dniu 22 października 2019r. wpłynęło do pozwanego pismo wnioskodawcy w tej sprawie wraz z dokumentem potwierdzającym rozwiązanie stosunku pracy, co skutkowało wydaniem zaskarżonej decyzji. W decyzji tej pozwany podjął wypłatę emerytury od dnia 1 września 2019r., tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym pozyskano informację o rozwiązaniu stosunku pracy przez wnioskodawcę.

(okoliczności bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie było uzasadnione.

Stan faktyczny sprawy nie był sporny. Został ustalony przez Sąd w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach rentowych.

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 129 ust 1 ustawy emerytalnej świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2 (przepisu dotyczącego wyłącznie renty rodzinnej). Zasada to doznaje wyjątkowo modyfikacji w sytuacjach wskazanych w art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż: 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3; 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

W ocenie Sądu, zaskarżona decyzja jest błędna co do daty podjęcia wypłaty emerytury po pierwsze z tej przyczyny, że sankcjonuje błąd proceduralny organu rentowego, do którego doszło jeszcze przed wydaniem decyzji zaliczkowej z dnia 29 lipca 2019r., w związku ze złożeniem przez ubezpieczonego wniosku o świadczenie. Ubezpieczony jednoznacznie oświadczył we wniosku o emeryturę, że nie będzie zatrudniony od dnia 1 maja 2019r. Mając na uwadze, że data ta już upłynęła w czasie, gdy wniosek o emeryturę wpłynął do organu rentowego (10 czerwca 2019r.), obowiązkiem organu rentowego było jeszcze przed wydaniem decyzji zaliczkowej z dnia 29 lipca 2019r. co najmniej wezwanie ubezpieczonego do wykazania odpowiednim dokumentem, że nie pozostaje on w zatrudnieniu, gdyż okoliczność przeciwna uniemożliwi wypłacanie świadczenia, zgodnie z art. 103a ustawy emerytalnej. Nie było żadnych przeszkód do skierowania takiego wezwania, o czym przekonuje wysłanie przez organ rentowy zobowiązania z dnia 2 lipca 2019r., dotyczącego przede wszystkim jednego z okresów ubezpieczenia (k.13 pliku emerytalnego), w którym pozwany w omawianej kwestii ograniczył się do stwierdzenia, że wypłata emerytury będzie zawieszona z powodu braku informacji o zakończeniu stosunku pracy. Stwierdzenie to było niejednoznaczne, gdyż nie wskazywało ani od kogo, ani w jakiej formie organ rentowy oczekuje takiej informacji, nie może zatem być poczytywane na niekorzyść ubezpieczonego. Nie było notabene przeszkód także i co do zwrócenia się o właściwą informację do niemieckiej instytucji ubezpieczeniowej.

Po drugie przyjęta przez pozwanego data podjęcia wypłaty świadczenia jest niezrozumiała w świetle informacji zawartej w decyzji zaliczkowej z dnia 29 lipca 2019r., zakreślającej bliżej nieokreślony termin „30 do od otrzymania tej decyzji” na złożenie dokumentu potwierdzającego fakt rozwiązania stosunku pracy w celu – jak należy domniemywać

– zachowania jako terminu podjęcia wypłaty emerytury dnia następnego po ustaniu zatrudnienia. Nawet gdyby założyć, że ubezpieczony zrozumiał, iż pozwany miał na myśl termin 30 dni, to organ rentowy nie wykazał, aby ubezpieczony tego terminu nie zachował. Pozwany nie dołączył bowiem do akt dowodu doręczenia skarżącemu decyzji z dnia 29 lipca 2019r., a z kolei ubezpieczony złożył przecież pismo, do którego dołączył potwierdzenie rozwiązania stosunku pracy (k.63-64 pliku emerytalnego).

Mając na uwadze powyższe rozważania, na podstawie przepisów przywołanych wyżej i art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając ubezpieczonemu prawo do wypłaty emerytury od dnia 1 maja 2019r., tj. od dnia następnego po dacie ustania zatrudnienia (pkt I. wyroku).

Ponadto na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej Sąd stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (pkt II. wyroku). Sąd miał na uwadze, że zaskarżona decyzja została oparta na pobieżnej analizie okoliczności faktycznych sprawy.